

REGULAMIN
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU POLONISTYCZNEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

OPOLE 2022

I. Podstawa prawna organizacji Wojewódzkiego Konkursu Polonistycznego dla uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego w roku szkolnym 2022/2023

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.);*
- *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2020 r. poz.1036)*
- *ZARZĄDZENIE Nr 13 OPOLSKIEGO KURATORA OŚWIATY z dnia 23 sierpnia 2022 r. w sprawie organizacji konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego w roku szkolnym 2022/2023*

II. Cele Konkursu

1. Rozbudzanie ciekawości poznawczej, kreatywności i twórczego myślenia uczniów.
2. Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy polonistycznej, rozwijanie pasji poszukiwania wartości estetycznych literatury i języka.
3. Poszerzanie horyzontów wiedzy uczniów w zakresie języka polskiego, literatury i dziedzin pokrewnych, niezbędnych do analizy i interpretacji tekstów literackich.
4. Stwarzanie możliwości do wykorzystania wiedzy kulturowo-literackiej, świadomości językowej i stylistycznej w praktyce.
5. Kształtowanie postawy szacunku wobec wybitnych dzieł literatury i kultury polskiej oraz światowej.
6. Kształcenie umiejętności prezentowania własnych opinii i sądów oraz prowadzenia dialogu na tematy związane z kulturą, nauką, literaturą i językiem.
7. Promowanie uczestnictwa w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
8. Stwarzanie uczestnikom możliwości prezentacji zdolności humanistycznych.
9. Motywowanie nauczycieli do podejmowania różnorodnych działań w pracy z uczniem zdolnym.
10. Promowanie osiągnięć uczniów i ich nauczycieli – opiekunów.
11. Wyłonienie najbardziej uzdolnionych uczniów zainteresowanych przedmiotem.

Konkursu nie należy traktować jako sprawdzianu w warunkach szkolnych.

III. Organizacja konkursu

Zasady/ tryb pracy Komisji Konkursowej określone są w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r. „Zasady organizacji konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego w roku szkolnym 2022/2023”.

Konkurs przeprowadzany jest w trzech etapach: szkolnym, miejskim/gminnym, wojewódzkim zgodnie z terminarzem konkursów ogłoszonym przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

I. etap konkursów przeprowadzają szkolne komisje konkursowe do **21.10.2022 r.** W etapie szkolnym może wziąć udział każdy uczeń klas IV-VIII szkoły podstawowej. Szkolne komisje konkursowe przygotowują zadania konkursowe wraz z kryteriami oceniania i szczegółową punktacją. Informacje dodatkowe dotyczące procedur związanych z I etapem Konkursu znajdują

się w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r.

II. etap przeprowadzają Miejskie/Gminne Komisje Konkursowe, które powoływane są przez właściwego prezydenta, burmistrza, wójta danej gminy. Zadania wraz z kryteriami oceniania i szczegółową punktacją na etap miejski/gminny przygotowuje Wojewódzka Komisja Konkursowa. Szczegółowe informacje dotyczące procedur związanych z II. etapem Konkursu znajdują się w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r.

III. etap przeprowadzają Wojewódzkie Komisje Konkursowe. Zadania wraz z kryteriami oceniania i szczegółową punktacją na etap wojewódzki przygotowuje Wojewódzka Komisja Konkursowa. Szczegółowe informacje dotyczące procedur związanych z III etapem Konkursu znajdują się w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r.

Czas na rozwiązywanie zadań wynosi od 90 do 120 minut, odpowiednio do kolejnych etapów Konkursu.

NAZWA ETAPU	CZAS NA ROZWIĄZANIE ZADAŃ
1. szkolny	90 minut
2. miejski/gminny	120 minut
3. wojewódzki	120 minut

IV. Ustalenie wyników konkursu

1. Wyniki eliminacji szkolnej ustalają szkolne komisje konkursowe. Do etapu miejskiego/gminnego komisje zgłaszają tych uczniów, którzy na etapie szkolnym uzyskali nie mniej niż 80 % punktów możliwych do zdobycia.
2. **Wyniki eliminacji miejskich/gminnych** uczniów, którzy uzyskali nie mniej niż 80 % punktów możliwych do zdobycia, **ustala Wojewódzka Komisja Konkursowa** w ciągu 3 dni roboczych od daty otrzymania protokołu komisji miejsko-gminnych i po weryfikacji prac konkursowych.
3. Do etapu wojewódzkiego kwalifikuje się uczestnik eliminacji miejskich/gminnych, który uzyskał nie mniej niż 85 % punktów możliwych do zdobycia.
4. Wyniki etapu wojewódzkiego ustala Wojewódzka Komisja Konkursowa, a zatwierdza Opolski Kurator Oświaty.
5. Tytuł laureata lub finalisty nadaje Opolski Kurator Oświaty.
  - Tytuł laureata Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego otrzymuje uczestnik konkursu, który w etapie wojewódzkim uzyskał nie mniej niż 85 % punktów możliwych do zdobycia.
  - W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyskał 85 % punktów możliwych do zdobycia, tytuł laureata przyznaje się tylko zwycięzcy konkursu, o ile uzyskał on minimum **50%** punktów możliwych do zdobycia.
  - Tytuł finalisty otrzymuje uczestnik etapu wojewódzkiego konkursu przedmiotowego, jeśli uzyskał on minimum **50%** punktów możliwych do zdobycia i jednocześnie mniej niż 85 % punktów możliwych do zdobycia.

V. Tryb ogłaszania wyników

1. Wyniki etapu szkolnego ustalone przez Szkolną Komisję Konkursową, a zatwierdzone przez dyrektora szkoły ogłaszane są w trybie i w terminie określonym przez organizatorów konkursu na etapie szkolnym.

2. Wojewódzkie Komisje Konkursowe w ciągu 3 dni roboczych od daty otrzymania protokołu i prac konkursowych weryfikują i zatwierdzają wyniki etapu miejskiego/gminnego oraz przekazują Opolskiemu Kuratorowi Oświaty listę wszystkich uczniów po weryfikacji prac oraz listę uczniów zakwalifikowanych do etapu wojewódzkiego wraz z punktacją. Kurator Oświaty zatwierdza wyniki II etapu.
3. Listy uczniów zakwalifikowanych do etapu wojewódzkiego oraz listę wszystkich uczniów, których prace zostały przesłane do weryfikacji przez wojewódzką komisję konkursową po etapie miejskim/gminnym Opolski Kurator Oświaty ogłasza niezwłocznie po ich zatwierdzeniu na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Opolu, tj. www.kuratorium.opole.pl w zakładce „Konkursy/Konkursy przedmiotowe”.
4. Niezwłocznie po ogłoszeniu powyższych list uczniów komisje miejskie/gminne ogłaszają wyniki wszystkich uczestników etapu miejskiego/gminnego z terenu swojego miasta/gminy.
5. Wojewódzkie Komisje Konkursowe przekazują Opolskiemu Kuratorowi Oświaty *protokół z przeprowadzonego III etapu wojewódzkiego konkursu* wraz z listami: uczniów, którzy w finale uzyskali nie mniej niż 85 % punktów możliwych do zdobycia, rekomendując ich do przyznania tytułu laureata oraz uczniów, którzy w finale uzyskali nie mniej niż 50 % i jednocześnie mniej niż 85 % punktów możliwych do zdobycia, rekomendując ich do przyznania tytułu finalisty, w ciągu 5 dni roboczych od daty jego przeprowadzenia.
6. Opolski Kurator Oświaty w ciągu 5 dni roboczych od daty otrzymania protokołu zatwierdza wyniki etapu wojewódzkiego.
7. Wyniki etapu wojewódzkiego ogłaszane są niezwłocznie po ich zatwierdzeniu przez Opolskiego Kuratora Oświaty, na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Opolu, tj. www.kuratorium.opole.pl w zakładce „Konkursy/Konkursy przedmiotowe”.

VI. Tryb odwoławczy od decyzji Komisji Konkursowych

1. Odwołania uczestników konkursów poprzez ich rodziców (prawnych opiekunów), dotyczące formalnego przebiegu III etapu (wojewódzkiego) rozpatruje Opolski Kurator Oświaty. Decyzja Kuratora jest ostateczna.
2. Odwołania dotyczące formalnego przebiegu konkursu wnosi się w terminie 3 dni roboczych od dnia przeprowadzenia konkursu.
3. Odwołania rozpatruje się w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania.

Szczegółowe informacje dotyczące trybu odwołań od decyzji Komisji Konkursowych znajdują się w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r.

VII. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych etapach konkursu

1. Uczestnicy konkursu powinni wykazać się **na każdym etapie Konkursu** wiedzą i umiejętnościami obejmującymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w części dotyczącej przedmiotu język polski, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej [...] (Dz.U. z 24 lutego 2017 r., poz. 356)* z późniejszymi zmianami (*Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej*).

Uczestnicy przystępujący do konkursu powinni posiadać wysokie kompetencje czytelnicze, umiejętność wnikliwej interpretacji utworów, umiejętność samodzielnego wnioskowania i poprawnego wypowiedziania się w różnych formach wypowiedzi pisemnej, a także umiejętność integracji treści języka polskiego z zagadnieniami pochodzącymi z innych przedmiotów edukacji etapu szkoły podstawowej, określonych w wyżej wymienionym rozporządzeniu, poszerzone o wiadomości i umiejętności wymienione w następnych punktach (przypisanych do poszczególnych etapów). Na II i III etapie konkursu od ucznia może być wymagana wiedza i umiejętności wykraczające poza podstawę programową.

2. Etap szkolny – wymagania: jak wyżej

ponadto: tworzony przez szkolną komisję konkursową test powinien uwzględniać przede wszystkim:

- a) funkcjonalne wykorzystanie problematyki lektur zapisanych w podstawie programowej;
- b) czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie w tekście potrzebnych informacji, porządkowanie informacji w zależności od ich funkcji w przekazie;
- c) tworzenie twórczych tekstów w formach wskazanych w podstawie programowej;
- d) poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną;
- e) analizę i interpretację tekstu literackiego (epiki, liryki i dramatu) z wykorzystaniem terminologii z zakresu teorii literatury;
- f) umiejętność dosłownego i przerośnego odczytania utworu;
- g) funkcjonalne wykorzystanie nauki o języku, w tym gramatyki, szeroko rozumianej poprawności językowej i kultury języka;
- h) umiejętność korygowania błędów składniowych, fleksyjnych, stylistycznych i leksykalnych.

Lektury: uczeń przystępujący do etapu szkolnego Konkursu wykazuje się znajomością lektur obowiązkowych wymienionych w podstawie programowej dla klas IV-VIII.

Szkolne komisje konkursowe przygotowują test zawierający zadania zamknięte i otwarte (w tym temat wypracowania) wraz z kryteriami oceniania i szczegółową punktacją z uwzględnieniem dostosowania warunków przeprowadzania konkursu do stwierdzonego ograniczenia sprawności ruchowej uczestnika. Wprowadzone dostosowania dla uczestnika nie mogą naruszać warunków samodzielnej pracy uczestnika konkursu. W eliminacjach szkolnych może wziąć udział każdy uczeń kl. IV-VIII szkoły podstawowej.

3. Etap miejski/gminny– wymagania

Uczeń spełnia wymagania do etapu szkolnego oraz poszerza treści i umiejętności w zakresach:

- a) czytania i odbioru tekstów literackich, nieliterackich, ikonicznych, popularnonaukowych, filozoficznych, publicystycznych (wskazanych w podstawie programowej oraz w dołączonej do regulaminu liście lektur oraz tekstów nowych zacytowanych w arkuszach zadań);
- b) pogłębionej interpretacji tekstów literackich oraz tekstów kultury, także w interpretacji porównawczej, wykorzystywania wiedzy w interpretacji kontekstów;
- c) pogłębionej analizy tekstów kultury (posługiwanie się w omówieniu podanych dzieł literackich poznanymi pojęciami z zakresu teorii literatury, wskazywania środków stylistycznych i ich funkcji w tekście, wykorzystywania analizy do interpretacji tekstów kultury, rozumienia związku budowy utworu z jego odbiorem interpretacyjnym
- d) motywów mitologicznych; rozpoznawania w mitach uniwersalnych problemów;
- e) odkrywania sensów dosłownych, przerośnych i symbolicznych, alegorycznych;

- f) wyjaśniania znaczenia związków frazeologicznych, w tym mitologicznych;
- g) umiejętności językowych, tj. rozwiązywania problemów dotyczących składni, słowotwórstwa, fleksji i fonetyki: koniugacja, deklinacja, odmiana, temat fleksyjny i końcówka fleksyjna, części mowy, części zdania, stopniowanie przymiotników, budowa słowotwórcza wyrazu, w tym nazywania formantów oraz określania ich funkcji, rodzina wyrazów, rdzeń; rodzaje i funkcje znaków interpunkcyjnych, zasady ortograficzne języka polskiego;
- h) znajomość podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi; funkcje komunikatów językowych.

W zakresie redagowania tekstów

- a) wnioskowanie, argumentowanie, wartościowanie argumentów, uzasadnianie swojego lub cudzego stanowiska;
- b) prowadzenie narracji i jej celowe urozmaicenie;
- c) redagowanie tekstu poprawnego pod względem językowo-stylistycznym, kompozycyjnym, graficznym, a także dbałość o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną w formach krótszych i dłuższych zapisanych w podstawie programowej.

Lektura:

Jan Parandowski, *Mitologia*, ze szczególnym uwzględnieniem mitu o Syzyfie, Orfeuszu, Nike, Dedalu i Ikarze, Prometeuszu

S. Żeromski, *Szyzyfowe prace* - <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/szyzyfowe-prace.pdf>

Poezja Stanisława Grochowiaka, Ernesta Brylla, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta, Jana Lechonia, Leopolda Staffa, Czesława Miłosza (utwory nawiązujące do mitologicznych motywów)

Jarosław Iwaszkiewicz, *Ikar*

Dzieła sztuki nawiązujące do mitologii

4. Etap wojewódzki - wymagania

Na stopniu wojewódzkim obowiązuje zakres wiedzy i umiejętności ze stopnia szkolnego i rejonowego. Ponadto uczeń:

- a) oryginalnie i twórczo formułuje sądy w oparciu o teksty literackie, informacyjne, publicystyczne, filozoficzne i inne teksty kultury oraz towarzyszące im konteksty;
- b) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej (romantyzm);
- c) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego zapisane w podstawie programowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: refren, apostrofa, wykrzyknienie, paralelizm, wyliczenie, wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; fonetyczne: onomatopeja, rym rytm i określa ich funkcje;
- d) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje.
- e) rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje aluzje w utworach
- f) wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu, rozpoznaje zastosowane w nim środki językowe i ich funkcje w tekście; rozumie, czym jest stylizacja ludowa
- g) rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym balladę, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;
- h) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach;
- i) rozpoznaje w utworze konwencję realistyczną, baśniową, fantastyczną;

Z zakresu nauki o języku: uczeń potrafi ocenić tekst pod względem poprawności językowej (wskazać, nazwać i poprawić błąd), zastosować w praktyce zasady poprawności językowej; dokonuje analizy składniowej wypowiedzenia pojedynczego i złożonego lub wielokrotnie złożonego, przedstawia na wykresie zależności składniowe, nazywa poszczególne części składniowe (wypowiedzenie łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe, podmiotowe, dopełnieniowe, przydawkowe); rozpoznaje rodzaje okoliczników, rozpoznaje i nazywa imiesłowy; zna i poprawnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne; określa funkcje znaków interpunkcyjnych w utworze literackim.

W zakresie redagowania tekstów

- a) dostosowuje styl swojej wypowiedzi do rodzaju komunikatu;
- b) redaguje dłuższą wypowiedź, w tym argumentacyjną, z uwzględnieniem reguł organizacji, spójności logicznej oraz zasad retorycznych, językowych, stylistycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.

Literatura:

Uczestnicy etapu wojewódzkiego powinni znać teksty literackie wskazane w spisie lektur dla wszystkich etapów konkursu. Ponadto w etapie wojewódzkim obowiązuje znajomość lektur:

- A. Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność, Lilije, Rękawiczka, Świtez, Świtezianka, Powrót taty* - <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/ballady-i-romanse.pdf>
- W. Broniewski, utwór *Ballady i romanse* (z tomiku „Drzewo rozpaczające”)
- B. Leśmian, *Dusiołek* - <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/dusiolek.html>
- B. Leśmian, *Dziewczyna* - <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/napoj-cienisty-dziewczyna>

Wykaz literatury pomocniczej dla nauczyciela i ucznia`

Słownik mitów i symboli kultury pod red. Władysława Kopalińskiego.

Ilustrowany słownik mitologii greckiej i rzymskiej pod red. Lucyny Stankiewicz, wyd. Wiedza 2022.

Skąd się wzięła "balladomania", czyli konteksty „Ballad i romansów" Adama Mickiewicza [w:] <https://culture.pl/pl/artykul/skad-sie-wziela-balladomania-czyli-konteksty-ballad-i-romansow-adama-mickiewicza> [dostęp: 11.09.2022].

Słownik poprawnej polszczyzny pod red. Andrzeja Markowskiego.

Słownik terminów literackich pod red. Janusza Sławińskiego.

Miodek J., *Ojczyzna polszczyzna dla uczniów*, GWO 1990.

Miodek J., *Nie taki język straszny. O polszczyźnie dla uczniów*, GWO 2005.

Markowski A., *Czy znasz polszczyznę? Zagadki językowe*, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2004.

Wszystkie sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem rozstrzygają zapisy załącznika nr 1 do **Zarządzenia Nr 13 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 23 sierpnia 2022 r. w sprawie organizacji konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego w roku szkolnym 2022/2023.**

**w imieniu Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
przewodnicząca
Wojewódzkiego Konkursu Polonistycznego**

Jolanta Fąfrowicz